

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

Wydział Architektury

ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań, tel. +48 61 665 3301, fax +48 61 665 3300

e-mail: office_darf@put.poznan.pl, www.architektura.put.poznan.pl

KARTA OPISU MODUŁU ZAJĘĆ

Nazwa modułu/przedmiotu		Kod	
HISTORIA ARCHITEKTURY POWSZECHNEJ I POLSKIEJ 3		A_K_1.4_001	
Kierunek studiów	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny)	Rok / Semestr	
ARCHITEKTURA	ogólnoakademicki	II/4	
Specjalność	Przedmiot oferowany w języku:	Kurs (obligatoryjny/obieralny)	
-	polskim/angielskim	obligatoryjny	
Godziny		Liczba punktów	
Wykłady: 30 Ćwiczenia: - Laboratoria: 15 Projekty / seminaria:-		3	
Stopień studiów:	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna)	Obszar(y) kształcenia	Podział ECTS (liczba i %)
I	STACJONARNE	NAUKI TECHNICZNE	3 (100%)
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku)	
kierunkowy		ogólnouczelniany	
Odpowiedzialny za przedmiot: dr inż. arch. Barbara Świt-Jankowska e-mail: barbara.swit-jankowska@put.poznan.pl Wydział Architektury ul. Nieszawska 13A, 61-021 Poznań tel. 61 665 33 05		Wykładowca: dr inż. arch. Joanna Kaszuba e-mail: joanna.kaszuba@put.poznan.pl	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:			
1	Wiedza:	<ul style="list-style-type: none">podstawowa wiedza z zakresu historii powszechnejpodstawowa wiedza z zakresu historii architektury i urbanistyki: od okresu prehistorycznego do końca XVIII w.podstawowa wiedza niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań procesów historycznych	
2	Umiejętności:	<ul style="list-style-type: none">wykorzystywanie dostępnych źródeł informacji, w tym źródeł elektronicznychstudent wykazuje umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródełstudent zna podstawy geometrii wykreślnej	
3	Kompetencje społeczne	<ul style="list-style-type: none">zrozumienie konieczności poszerzania swoich kompetencji, gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu	
Cel przedmiotu:			
<ol style="list-style-type: none">Uświadamia studentom ciągłość europejskiej tradycji architektonicznej w płaszczyźnie ewolucji potrzeb, techniki i piękna w przełomowym okresie końca osiemnastego wieku oraz wieku dziewiętnastego i początków dwudziestego (lata ok. 1750-1945),Określa związki między możliwościami technicznymi, jakie powstały w wyniku rewolucji przemysłowej, a nowymi kierunkami rozwoju architektury,Przedmiot zwraca uwagę na genezę nowych trendów w historii architektury XIX wieku, które doprowadziły do rozwoju nowoczesnej architektury oraz zapoznaje z najważniejszymi w omawianym okresie dziełami, twórcami oraz teoriami architektury europejskiej i amerykańskiej.Uczy o niezmiennych zasadach twórczego myślenia i dochodzenia do nowych rozwiązań funkcjonalnych, technicznych i formalnych,Umożliwia poznanie podstawowych zagadnień związanych z kompozycją urbanistyczną i architektoniczną.			

6. Realizuje pracę w niewielkiej grupie, rozwijając umiejętności interpersonalne i odnajdywanie się studentów w różnych rolach, stanowi pole dla ćwiczenia umiejętności analizy budowli z różnych okresów, 7. Umożliwia porównanie metod własnej prezentacji graficznej na forum grupy, 8. Rozbudowuje niezbędne słownictwo zawodowe oraz zwiększa umiejętność formułowania oraz konfrontowania indywidualnych poglądów na forum grupy.			
Efekty kształcenia			
Wiedza:			
Efekty kierunkowe		student, który zaliczył przedmiot,	Odniesienie do obszarowych efektów kształcenia
W01	A1_W01	ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz szczegółową związaną z wybranymi zagadnieniami z zakresu historii architektury powszechnej i polskiej w okresie od początku XIX w. do połowy XX w.	P6S_WG
W02	A1_W03	ma podstawową wiedzę do rozumienia społecznych, historycznych, przyrodniczych, ekonomicznych, organizacyjnych prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania jakością	P6S_WG
Umiejętności:			
U01	AU1_U01	student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz innych właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim; potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie	P6S_UW
U02	AU1_U03	potrafi przygotować i przedstawić w języku polskim i języku angielskim prezentację ustną i dobrze udokumentowane opracowanie dotyczące zagadnień z zakresu architektury i urbanistyki	P6S_UW
Kompetencje społeczne:			
K01	AU1_K02	student postępuje zgodnie z zasadami etyki zawodowej; jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację	-
K02	AU1_K07	student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	-
Metody kształcenia			
1. Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną. 2. Laboratorium: metoda ćwiczeniowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy (film, fotografie, materiały archiwalne, teksty źródłowe, dokumenty, roczniki statystyczne, mapy, Internet itp.), prezentacja multimedialna, studium i analiza przypadku, praca w grupach, analiza zdarzeń krytycznych, dyskusja, wizja lokalna. 3. eLearning Moodle (system wspomaganie procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).			
Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia			
<p>1. Cykl wykładów z przedmiotu Historia Architektury Powszechnej i Polskiej 3 kończy się egzaminem. Studenci otrzymują listę obowiązujących zagadnień egzaminacyjnych oraz tematów rysunkowych. Przewidziany jest termin zerowy egzaminu oraz dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym. Egzamin z przedmiotu Historia Architektury Powszechnej i Polskiej 3 jest pisemny, jego integralną częścią jest sprawdzian umiejętności rysunkowych. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu z przedmiotu Historia Architektury Powszechnej i Polskiej 3 jest zaliczenie laboratoriów z tego przedmiotu.</p> <p>2. Laboratorium z przedmiotu Historia architektury powszechnej i polskiej 3 podejmuje tematykę zmian zachodzących w architekturze mieszkaniowej na przełomie XVIII, XIX i XX wieku, ze szczególnym uwzględnieniem Poznania.</p> <p>Szkiecownik jest centralnym elementem zarówno pracy na zajęciach, jak i oceny końcowej. Szkiecownik może być też centrum notatek z wykładów. Każdy student powinien przynosić ze sobą na wszystkie ćwiczenia szkiecownik formatu A4 (bloku rysunkowego). Szkiecownik powinien być kontynuacją szkiecownika z poprzedniego semestru. W ramach ćwiczeń wykonywane są rysunkowe opracowania i notatki prezentowanych tematów. Technika: ołówek/cienkopis. Prace są oceniane przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>Prezentacja tematu powinna trwać około 20-25 min. Czas na wykonanie szkiców oraz dyskusję na temat zagadnień poruszonych w prezentacji - 15-20 minut. Na pojedynczych konwersatoriach powinny odbyć się 2 prezentacje. Po prezentacjach następuje czas na konsultacje prac semestralnych - ok. 10 minut.</p> <p>Prezentacje wybranego tematu na konwersatorium polega na pokazie kilkunastu slajdów z komentarzem, przedstawiających najważniejsze zagadnienia teoretyczne oraz praktyczne, jednego slajdu z komentarzem, przedstawiającego zagadnienia związane z wyznaczonym tematem rysunkowym, zawierającego niezbędne rysunki architektoniczne budynku lub zespołu, analizowanego w kontekście przestrzennym, z nastawieniem na wzmacnianie umiejętności opisu krytycznego dzieła architektonicznego, zdolność do czytania rzutów i przekrojów oraz posługiwania się specjalistycznym słownictwem. W prezentacji powinna być zamieszczona bibliografia.</p> <p>Laboratoria odbywają się zgodnie z harmonogramem, w programie ćwiczeń przewidziano następujące rodzaje zajęć:</p>			

- laboratoria. (Prezentacja tematu przez prowadzącego, notatki graficzne w szkicowniku)
- konwersatoria. (Prezentacje tematów szczegółowych przez studentów (wg listy i harmonogramu), notatki graficzne w szkicownikach, dyskusja, konsultacje prac semestralnych)
- spotkania *in situ*. (Rysunki plenerowe wykonywane w szkicownikach, omówienie najważniejszych problemów)

Ocena końcowa jest średnią ważoną z ocen z prezentacji, szkicownika, pracy semestralnej i kolokwium.

Ocena formująca

- ocena wiedzy oraz prezentacji pracy semestralnej na forum grupy, wspólna analiza i dyskusja; ocena pracy semestralnej
- oceny z prac rysunkowych
- ocena z kolokwium

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

- ocena uzyskana w trakcie egzaminu pisemnego, stanowiąca średnią z ocen cząstkowych (wiedza i umiejętności rysunkowe)

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykład:

1. Wprowadzenie. Omówienie sposobu prowadzenia wykładów oraz zasad zaliczenia przedmiotu. Rewolucja przemysłowa w Europie. Żelazo i żeliwo w budowach inżynierskich – pierwsze budowle szkieletowe.
2. Żeliwo i żelazo w architekturze. Żelazo i żeliwo w architekturze. Połączenie żelaza ze szkłem - Wielkie Wystawy Światowe.
3. Nowe wyzwania. Żelazobeton. Nowe wyzwania dla architektów – dworce kolejowe, hale targowe. Żelazobeton – pierwsze zastosowania w architekturze.
4. Szkoła Chicagowska. Urbanistyka w USA. Wczesne budownictwo amerykańskie. Szkoła Chicagowska.
5. Frank Lloyd Wright – twórczość teoretyczna i praktyczna.
6. Arts and Craft. Secesja: Anglia, Belgia, Francja, Hiszpania.
7. Secesja: Niemcy, Szkocja, Czechy, Rosja, Polska.
8. Deutsche Werkbund. Bauhaus.
9. Le Corbusier, życie i twórczość.
10. Ludwig Mies van der Rohe.
11. Funkcjonalizm. Adolf Loos. Szkoła amsterdamska.
12. Ekspresjonizm w architekturze, grupa De Stijl.
13. Futuryzm. Konstruktywizm. Architektura faszystowska.
14. Awangardowa architektura polska w dwudziestoleciu międzywojennym.
15. Repetytorium

Laboratoria:

1. Laboratorium. Wprowadzenie do zajęć. Wydanie: tematów prezentacji (podział grupy na zespoły), tematów prac semestralnych (ulotka), ustalenie szczegółowego harmonogramu ćwiczeń. Prezentacja rozwoju przestrzennego Poznania od czasów najdawniejszych do czasów obecnych (prowadzący).
2. Konserwatorium. Reformy mieszkaniowe i miejskie w XIX wieku – Europa.
 - Miasto XIX-wieczne - zmiany przestrzeni miejskiej - ulica, kamienica, na przykładzie Paryża, Wiednia i Kolonii. TEMAT RYSUNKOWY: Model kamienicy XIX-wiecznej.
 - XIX wieczne reformy mieszkaniowe - miasto linearne (Arturo Soria y Mata), miasto przemysłowe (Toni Garnier), falanster (familister), miasto-ogród (Ebenezer Howard), domy robotnicze, osiedla wzorcowe. TEMAT RYSUNKOWY: schemat miasta ogrodu.
3. Konserwatorium. Reformy mieszkaniowe i miejskie w XX wieku – Europa.
 - XX wieczne awangardowe programy mieszkaniowe - dwudziestolecie międzywojenne (Czerwony Wiedeń, Berlin, Holandia, Werkbund). TEMAT RYSUNKOWY: Kuchnia frankfurcka (M. Schutte-Lihotzky)
 - XX wieczne awangardowe programy mieszkaniowe - dwudziestolecie międzywojenne (Warszawa - Żoliborz, działalność grupy Preasens). TEMAT RYSUNKOWY: Barbara i Stanisław Brukalscy, dom własny 1927-1928.
4. Zajęcia terenowe. Dzielnica Cesarska w Poznaniu - *in situ*. Tematy:
 - Teatr Wielki, Collegium Minus, Collegium Maius, Niemiecki Bank Listów Zastawnych, Zamek Cesarski, Willa Adolfa Landsberga, Instytut Higieny, Akademia Muzyczna, Collegium Iuridicum, Ziemstwo Kredytowe, Dyrekcja Poczty, Park Karola Marcinkowskiego, Park Henryka Wieniawskiego
5. Konserwatorium. Zabudowa Poznania w XIX i XX wieku.
 - Plan rozszerzenia Poznania Josefa Stubena. Plany rozbudowy Poznania Wł. Czarneckiego. TEMAT RYSUNKOWY: schemat planu J. Stubena.
 - Nowe formy zabudowy mieszkaniowej: kamienice willowe/ wille mieszczańskie (Sołacz, zespół zabudowy M. Johowa, Jeżyce). TEMAT RYSUNKOWY: willa miejska
6. Konserwatorium. Zabudowa Poznania w XIX i XX wieku.

- Tanie budownictwo mieszkaniowe: osiedla willowe, osiedla urzędnicze. (np.. Zespół mieszkaniowy Biała-Niecała, Domy mieszkalne na Górczynie, Osiedle Warszawskie). TEMAT RYSUNKOWY: Kolonia willowa ul. Ostroroga – Zakręt.
- Tanie budownictwo mieszkaniowe: osiedla robotnicze, ogródkowe, budownictwo komunalne (Kolonia domów dla pracowników PKE, "osiedle tramwajarzy" ul. Reja, Słowackiego oraz Kochanowskiego, Zabudowa galeriowa na Zawadach). TEMAT RYSUNKOWY: Kolonia robotnicza „czworobok”

7. Laboratorium. Prezentacja prac semestralnych. Kolokwium. Podsumowanie zajęć.

Literatura podstawowa:

1. Giedion Sigfried.; Czas, przestrzeń, architektura – narodziny nowej tradycji; Arkady, Warszawa 1968
2. Grzeszczuk-Brendel Hanna; Miasto do mieszkania, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2012
3. Pevsner Nikolaus; Historia architektury europejskiej; Arkady; Warszawa 1980; Tom II
4. Świt-Jankowska; Projekty poznańskich osiedli z lat 1918-1939, a ich obecny kształt, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2011
5. Watkin David; Historia architektury zachodniej; Arkady; Warszawa, 2001
6. Wiśłocka I.; *Awangardowa architektura polska 1918-1939*; Arkady; 1968.
7. E-skrypt dla przedmiotu „Historia architektury powszechnej i polskiej 3”.

Literatura uzupełniająca:

1. Banham R., Rewolucja w architekturze; Wydawnictwa Artystyczne i filmowe; Warszawa, 1979
2. Frampton K., Modern Architecture: a critical history, 1992 /2000/
3. Jaroszewski Tadeusz S.; Od klasycyzmu do nowoczesności; PWN; 1996
4. Koch Wilfried; Style w architekturze; Geo Center Świat Książki; W-wa, 1996 (RYSUNKI)
5. Ostrowska-Kęmbłowska Z; Architektura i budownictwo w Poznaniu w latach 1780- 1880; Warszawa, 1982
6. Overy P.; De Stijl; WAI F, Warszawa 1979
7. Skuratowicz Jan; Architektura Poznania 1890- 1918; Wydawnictwo Naukowe UAM; Poznań 1991
8. Tołłoczko Z.; „Sen architekta” czyli o historii i historyzmie architektury XIX i XX wieku; Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej; Kraków 2002
9. Turowski A.; W kręgu konstruktywizmu; WAI F; W-wa 1979
10. Wujek J.; Mity i utopie XX wieku; Arkady; Warszawa 1986

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	89	3
Zajęcia wymagające indywidualnego kontaktu z nauczycielem	49	2
Zajęcia o charakterze praktycznym	27	1

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

forma aktywności	liczba godzin
udział w wykładach	30 h
udział w ćwiczeniach/ laboratoriach (projektach)	15 h
przygotowanie do ćwiczeń/ laboratoriów	6x 2h =12 h
przygotowanie do kolokwium/przeglądu zaliczeniowego	8 h
udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia	3 x 1 h = 3 h
przygotowanie do egzaminu	20 h
obecność na egzaminie	1 h

Łączny nakład pracy studenta: **3 ECTS**

89 h

W ramach tak określonego nakładu pracy studenta:

- zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich:
30 h + 15 h + 3 h = 48 h **2 ECTS**